

Agendapunt 9

Bijdrage CVIN 14 november 2008
over IRAK

Titel/onderwerp

- Incidenten – algemeen
- Aanslag op Italiaanse MSU-basis in Nasiriyah
- Dreigingsappreciatie Muthanna

Incidenten - algemeen

Nog steeds vinden de meeste incidenten tegen de coalitie en de in het wederopbouwproces participerende instanties plaats in Centraal-Irak en Noord-Irak, naar schatting 95% van het totaal. Er is in dit gebied sprake van een stijging van het aantal incidenten. Werden in juli 2003 nog gemiddeld 150 incidenten per week genoteerd, nu is dit inmiddels opgelopen tot ruim 220 incidenten per week. De overige 5% van de aanslagen wordt in de gebieden van verantwoordelijkheid van de MNDSE (Zuid-Irak) en MNDCS (Zuid-Centraal-Irak) gepleegd. Hoewel het aantal incidenten tegen coalitietroepen in Zuid-Irak vanaf medio oktober uitsteeg boven het gemiddelde van vijf incidenten per week, is het nog te vroeg om ook hier van een structurele stijging te spreken.

Vooraf de inzet van *Vehicle Borne Improvised Explosive Devices* (VBIED's) bij aanslagen tegen voornamelijk *soft targets*, is de afgelopen tijd dramatisch gestegen. In augustus vonden de eerste aanslagen d.m.v. VBIED's plaats (3), in september waren dit er twee en in oktober steeg dit aantal tot acht. Aanslagen die gepaard gaan met (gecombineerde) zelfmoordacties door gebruik van VBIED's zullen zich naar verwachting in de komende periode, in het bijzonder in Bagdad en omgeving, vaker gaan voordoen.

Door de verscherpte bewaking van voornoemde doelen is het mogelijk dat minder beveiligde objecten, zoals publieke ruimtes als markten, winkelcentra en scholen, op termijn een aantrekkelijker doelwit gaan vormen. De aanslagplegers hebben geen problemen met slachtoffers onder de burgerbevolking bij het uitvoeren van hun aanslagen. Hoewel door aanslagen in publieke ruimtes meer en meer een algehele sfeer van onveiligheid zal ontstaan, kan deze tactiek een averechts effect sorteren en de (latente) steun onder bepaalde bevolkingsdelen voor de aanslagplegers doen afnemen.

Ofschoon de veiligheidssituatie in Zuid-Irak relatief rustig is, is in oktober in Basra het gebruik van *Improvised Explosive Devices* (IED) gestegen. Hieruit kan geconcludeerd worden, dat de inzet van dit middel zijn weg vanuit Centraal-Irak richting het zuiden heeft gevonden. Op dit moment is de effectiviteit van de in Basra en omgeving ingezette IED's nog niet op het niveau van Centraal-Irak, waar bijna dagelijks slachtoffers vallen door dit middel, maar aangenomen mag worden dat de effectiviteit van dit middel in de loop van de tijd ook in de MNDSE zal verbeteren. In het verlengde hiervan zijn op termijn ook grootschalige aanslagen met VBIED's in het MNDSE gebied, en dan waarschijnlijk in eerste instantie in Basra, mogelijk. Hierbij moet echter worden bedacht dat de vermoedelijke daders van dit type aanslagen (ex-Ba'athisten en/of radicaal-sunnitische strijders) in Zuid-Irak niet kunnen terugvallen op de plaatselijke (shi'ietische) bevolking hetgeen hun optreden zal belemmeren.

Defensie

Aanslag op Italiaanse MSU basis in Nasiriyah

Op woensdagochtend 12 november is een vrachtwagen door de rondombeveiliging van de basis van de Italiaanse *Multinational Specialist Unit*, de Italiaanse Militaire Politie, in Nasiriyah heengebroken en werd vervolgens voor de basis tot ontploffing gebracht. Door de explosie zijn, tot zover dezerzijds bekend, zestien Italianen en acht Irakezen gedood. De gewonden zijn, met medewerking van NL Chinook helicopters, afgevoerd naar het veldhospitaal in Shaiba.

Deze aanslag is de eerste aanslag in deze grootte en type (zelfmoordaanval) tegen SFIR-eenheden in de, tot nu toe relatief rustig gebleven, provincie Dhi Qar. Gezien de grootte van de aanslag en het type zou de link gelegd kunnen worden naar zogenaamde buitenlandse strijders en wellicht Al Qa'ida. Dit kan vooralsnog niet worden bevestigd.

De migratie van de grootschalige zelfmoordaanval van centraal Irak naar zuidelijker gelegen gebied is uitermate zorgelijk. Er is recentelijk al gerapporteerd over een stijging in het gebruik van *Improvised Explosive Device* (IED) in het operatiegebied van de MNDSE en dan voornamelijk in de stad Basra en omgeving. Ook de vondst van IED's is gestegen in de afgelopen periode. Hieruit kan geconcludeerd worden dat - de inzet van - dit middel, zijn weg vanuit centraal Irak richting zuiden heeft gevonden. In het verlengde van de mogelijke 'migratie' van succesvolle strijdmiddelen van centraal Irak naar zuid-Irak is destijds geconcludeerd dat op termijn ook grootschalige aanslagen met VBIED's in het MNDSE gebied niet uitgesloten dienden te worden. Deze conclusie is met de recente aanslag in an Nasiriyah waarheid geworden.

Gelet op de recente aanslagen en vondsten van zgn. IED'S in verschillende delen van zuid Irak, zoals Basra en Maysan, kan er mogelijk sprake zijn van een gecoördineerde anti-CT/SFIR campagne, gedurende de ramadan periode, door radicale anti-CT/SFIR elementen. De aanslag in Nasiriyah op 12 november kan hier een onderdeel van zijn geweest.

Specifieke dreigingwaarschuwingen, zoals o.a. hierboven aangegeven, melden aanhoudend over, gedurende de vastenmaand ramadan, te plegen aanslagen op locaties van coalitietroepen, internationale organisaties die samenwerken met de coalitie en infrastructuur in zuid Irak.

Door de (zelfmoord)aanslag op de Italiaanse *Multinational Specialists Unit* (MSU) basis te Nasiriyah in de provincie Dhi Qar op 12 november jl. is er in het gebied van verantwoordelijkheid van de MNDSE sprake van een trendbreuk voor wat betreft aanslagen

Defensie

tegen CT/SFIR in zuid Irak. Tot 12 november werden anti CT/SFIR incidenten voornamelijk gepleegd met Klein kaliber wapens, *Rocket Propelled Grenades* (RPG's), mortieren en – in toenemend mate - *Improvised Explosive Devices* (IED). Ook de locatie van aanslagen was voornamelijk beperkt tot de provincie Basra en Maysan.

(SG) Met de grootschalige aanslag in Nasiriyah lijkt zowel in het scala van inzetmiddelen als het operatieterrein van anti CT/SFIR elementen in zuidelijk Irak een verandering opgetreden te zijn. Er moet rekening mee worden gehouden dat een dergelijke aanslag zich wederom voor kan doen en dat anti CT/SFIR elementen ook buiten de bovengenoemde provincies Basra en Maysan zullen gaan opereren.

(SG) Beoordeling.

Hoewel al de bovenstaande dreigingswaarschuwingen bijzonder moeilijk te verifiëren zijn, kan niet worden uitgesloten dat zij correct zijn. Alhoewel de veiligheidssituatie tot op heden als relatief rustig bestempeld kan worden en aanslagen tegen CT/SFIR in de provincie Muthanna nog steeds bijzonder zeldzaam zijn, is de dreiging, ook van grootschalige aanslagen, reëel en dient deze uitermate serieus genomen te worden.

Defensie

(SG) Vooral de trendbreuk in het inzetmiddel in de aanslag te Nasiriyah is zorgwekkend. De grofheid van dit soort middelen houdt geen rekening met 'collateral damage' zoals slachtoffers onder de burgerbevolking en kan wijzen op betrokkenheid van buitenlandse extremisten en minder op de betrokkenheid van lokale groeperingen. Ook de wijze van uitvoering van de aanslag duidt op een professioneel (met militaire precisie) voorbereide en uitgevoerde aanslag.

(SG) Tevens is eerder al de zorg uitgesproken over een -gelet op de recente aanslagen en vondsten van zgn. IED'S in verschillende delen van zuid Irak- mogelijk gecoördineerde anti-CT/SFIR campagne gedurende de ramadan periode waar de aanslag in Nasiriyah op 12 november een onderdeel van kan zijn geweest. In het verlengde hiervan kunnen aanslagen op korte termijn op CT/SFIR doelen - zoals het CIMIC huis in Samawah - in de NL AOR zeker niet uitgesloten worden. Het CIMIC-huis kan door zijn moeilijk te beveiligen ligging een aantrekkelijk doelwit vormen voor anti-CT/SFIR elementen.

(SG) Het om voornoemde inschatting van veiligheid van NL-personeel bij het CIMIC/CPA huis scheiden van NL-personeel van de CPA zal consequenties hebben voor de intermediaire rol die hiermee wordt ingevuld en de invulling van de taak van de CPA naar de bevolking bemoeilijken. Het mee verplaatsen van de CPA binnen de beveiliging van de NL compound zal de indruk van de bevolking kunnen versterken dat de CPA inderdaad niet meer is dan een marionet van de CT/SFIR.